

EUROPE DIRECT Słupsk

Drodzy Czytelnicy,

Przed nami Święta Bożego Narodzenia oraz Nowy Rok, zatem życzymy Wam pięknych chwil przy wspólnym stole z bliskimi, życzymy pokoju i zdrowia, „gwiazdki z nieba” i mnóstwa świątecznej radości. Rok 2022 był szczególny dla młodych ludzi, ogłoszono go Europejskim Rokiem Młodzieży, z tego też względu głos oddaliśmy pokoleniu „Płatków Śniegu”, tak bowiem młodzi siebie nazywają. Oddaliśmy głos licealistom, by mogli się konkretnie wypowiedzieć, mieć wpływ na kształtowanie własnego miejsca we wspólnej Europie, w Polsce i w swoim mieście.

W grudniowym dodatku europejskim proponujemy tematy związane z akcją społeczną młodzieży pn. „Nie muszę - CHCE!”, która przebiegała w klimacie porozumienia i wzajemnego szacunku. Nawiązano relacje, nakreślono potrzeby i konkretne oczekiwania wobec decydentów. To piękne móc obserwować młodzież w działaniu, być w pewnym sensie „cichym przewodnikiem”, nie zaś „dyktującym” i określającym...

Informujemy Was również o innych projektach CIO, m.in. o projekcie pn. „Wzmacniamy Europę SPLOTowymi wartościami” oraz o projekcie wzmacniającym postawy obywatelskie pn. PACE. Miłej lektury :)

Wesołych Świąt
i Szczęśliwego Nowego Roku 2023.

Zespół ED Słupsk
- Inga, Danka i Olga

Prawdziwy HiT w polskich szkołach

Fot. Marcel Kamyszek, Amelia Łunkiewicz

Polski system edukacji od wielu lat budzi kontrowersje. Nieoptymalna płaca nauczycieli, przeładowanie materiału czy duża ilość lektur - to tylko kilka z zarzutów kierowanych w stronę MEN.

I choć tak jest od dawna, a do zmiany składu łoży ekspertów w dziedzinie edukacji dochodziło już wiele razy, to aktualnie nie widać znaczącej poprawy. Odbywają się natomiast strajki, ma też miejsce „udoskonalanie” listy zajęć lekcją historii i terażniejszości. I mimo iż sam pomysł na lekcję nie wydaje się taki zły, choć uważam, że możliwe byłoby omawianie tego typu zagadnień na regularnej lekcji historii, tak pierwszy zatwierdzony i promowany przez MEN podręcznik wydaje się najbardziej subiektywnym w dwudziestopięcioletniej Polsce. Autor książki, profesor Wojciech Roszkowski, jest historykiem i ekonomistą. Oprócz podręcznika do hit-u profesor napisał rów-

nież książkę pt.: „Roztraskane lustro: upadek cywilizacji zachodniej”, mającą, jego zdaniem, uświadomić współczesnego czytelnika, do czego dąży w życiu i wskazać mu, jakie skutki mogą mieć podejmowane przez niego decyzje. I choć Minister Edukacji profesor Przemysław Czarnek oraz jego sympatycy określają podręcznik do hit-u dziełem, źródłem rzetelnej wiedzy o świecie, tak większość szkół średnich wycofuje tę pozycję z kanonu podręczników. Jeszcze przed oficjalnym rozpoczęciem nauczania hit-u w szkołach, gdzieśkolwiek byłoby najprawdopodobniej najgłośniejszym fragmentem. Najgłośniejszym mówiło się o dehumanizacji względem dzieci poczętych metodą in vitro,

o których to fragment miał zniknąć z książki. Oprócz tego zarzucono prof. Roszkowskiemu stronniczość i brak apolityczności, a także przemykanie swoich osobistych poglądów do treści podręcznika. Niektórzy zwolennicy tej pozycji tłumaczą, że autor w niedokładny sposób wyraził to, co chciał przekazać. Taka argumentacja jest bezcelowa, gdyż podręcznik w dokładny sposób musi przekazać uczniom fakty, zagadnienia pozbawione subiektywizmu oraz ma za zadanie ukształtować sposób rozumienia przez nich świata poprzez odpowiednio wytłumaczone i przedstawione procesy z różnych dziedzin nauki. Uczeń nie powinien domyślać się, co autor pragnie mu przekazać poprzez

użycie przez niego konkretnych określeń czy środków stylistycznych. Zdaniem wielu owa książka w dużej mierze skupia się na ukazaniu konkretnego zjawiska, ale jednocześnie naznaczeniu tego swoją opinią, a czasami postawieniu pytania skierowanego do czytelnika (np. „Kto będzie kochał wyprodukowane w ten sposób dzieci?”). Nie sztuką jest przeczytać sam podręcznik, ale istotne jest skonfrontowanie go z obecnym sposobem nauczania, promowanym przez niezależnych ekspertów czy specjalistów ze środowiska akademickiego. Ministerstwo zapowiedziało, że wkrótce ukaże się kolejna część podręcznika do historii i terażniejszości, mająca obejmować wydarzenia lat 1980-2015. Pozostaje nam tylko wyczekać tego, co niedługo ujrzy światło dzienne.

Daria Kowalska V Liceum
Ogólnokształcące
im. Zbigniewa Herberta

Inga Kawatek

Kierowniczka EUROPE DIRECT Słupsk, motywuje zespół do samodzielnego działania, ale lubi wrzucić wszędzie swoje 5 groszy :-)

Danka Sroka

Zastępczyni Kierowniczki EUROPE DIRECT Słupsk, pozytywnie „zakręcona”, zaprasza wolontariuszy, starszych i młodszych, do aktywności :-)

Olga Trojanowicz

Specjalistka EUROPE DIRECT Słupsk, porządkuje sformalizowaną rzeczywistość, zawsze w gotowości do działania :-)

Kierunek
Europa

Współfinansowane przez
Unię Europejską

„Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej. Unia Europejska ani Komisja Europejska nie ponoszą za nie odpowiedzialności”.

Centrum Inicjatyw
Obywatelskich

ul. Sienkiewicza 19, 76-200 Słupsk
http://europedirect-slupsk.eu
email: europedirect@cio.slupsk.pl
FB: @ED.Slupsk.CIO

WZMACNIAMY EUROPEJSKIE WARTOŚCI

Centrum Inicjatyw Obywatelskich już od stycznia 2023 rozpoczyna realizację projektu p.n. „Wzmacniamy Europę SPLOTowymi wartościami” finansowanego ze środków Komisji Europejskiej w ramach CERV - Citizens, Equality, Rights and Values Programme.

Liderem projektu jest Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych z Białegostoku, natomiast partnerami organizacje zrzeszone w ogólnopolskiej sieci wspierania organizacji pozarządowych SPLOT - w tym CIO. Celem projektu jest ochrona, promowanie i podnoszenie świadomości w zakresie podstawowych praw i wartości UE takich jak

demokracja, wolność czy godność człowieka. Aby osiągnąć ten cel w ramach projektu przeprowadzone zostaną konkursy grantowe dla organizacji pozarządowych na działania związane z promowaniem wartości UE. Organizacje będą mogły liczyć także na wsparcie doradcze i mentorskie. W ramach projektu zostanie także przeprowadzona ogólnopolska

kampania informacyjno-edukacyjna o wartościach UE. Mamy nadzieję, że dzięki wsparciu organizacji społeczeństwa obywatelskiego, zwłaszcza tych pochodzących z terenów wiejskich, uda się zwiększyć ich potencjał, stabilność oraz niezależność. Dzięki temu staną się one silnymi ambasadorami podstawowych wartości

Fot. Marcel Kamyszek, Amelia Łunkiewicz

UE mającymi realny wpływ na kreowanie polityk publicznych. W ramach projektu planowane jest objęcie wsparciem min. 460 organizacji pozarządowych z terenu całej Polski.

Centrum Inicjatyw Obywatelskich jako partner projektu, będzie obsługiwał województwo pomorskie, zachodnio-pomorskie oraz kujawsko-pomorskie. Po więcej szczegółów za-

praszamy już na początku roku na naszą stronę www.cio.slupsk.pl.

Patrycja Czawłytko,
Prezesa Centrum Inicjatyw
Obywatelskich

PACE, to po włosku POKÓJ

Centrum Inicjatyw Obywatelskich, wspólnie z dwiema innymi organizacjami – włoskim podmiotem STEPS: strategię i narzędzia dla wzmacniania umiejętności oraz szwedzką organizacją Europejska Sieć Integracji Holistycznej - rozpoczęły właśnie projekt finansowany ze środków europejskich w ramach europejskiego programu Erasmus. Jego tytuł to PACE (czyt. „pacze”, pełna nazwa: Promocja rozwoju kompetencji - aktywnych postaw obywatelskich, kompetencji międzykulturowych, wartości europejskich i krytycznego myślenia).

Projekt dotyczy edukacji obywatelskiej i budowania postaw obywatelskich wśród młodych ludzi, które dla pokoju na świecie mają kluczowe znaczenie.

Uczniowie szkół z regionu słupskiego, którzy korzystali z prowadzonych przez CIO lekcji obywatelskich i europejskich doskonale wiedzą, że zazwy-

czaj są to bardzo ciekawe i przyjemne zajęcia – wykorzystujemy na nich przyjazne formy, takie jak np. gry planszowe, które nie tylko bawią, ale również

uczą. Nowy projekt PACE pozwoli nam na stworzenie sześciu nowych form edukacyjnych, z których także będziemy korzystać na naszych lekcjach obywatelskich i europejskich. Będą one promowały dialog międzykulturowy, poruszały tematykę migracji, pomagały podnosić kompetencje społeczne i obywatelskie uczniów, zwłaszcza w temacie uprze-

dzeń. Z tych form edukacji, jakie powstaną w projekcie będą mogli korzystać edukatorzy w szkołach oraz prowadzący edukację obywatelską także w sposób nieformalny. Bowiem każdy sposób jest dobry, aby pomagać młodzieży rozumieć różne kultury, stylizować wzajemne zrozumienie i promować ideę edukacji obywatelskiej w Europie jako przedmiotu

interdyscyplinarnego. Jak się okazuje edukacja obywatelska może być częścią lekcji historii, geografii, matematyki, nauk społecznych, humanistycznych, ale mogą to być także treści przekazywane w kontekście nieformalnym przez organizacje pozarządowe, poza programem szkolnym.

Inga Kawalek, Kierowniczka
EUROPE DIRECT Słupsk

Kierunek
Europa

Współfinansowane przez
Unię Europejską

„Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej. Unia Europejska ani Komisja Europejska nie ponoszą za nie odpowiedzialności”.

EUROPE DIRECT
Słupsk

Centrum Inicjatyw
Obywatelskich

ul. Sienkiewicza 19, 76-200 Słupsk
http://europedirect-slupsk.eu
email: europedirect@cio.slupsk.pl
FB: @ED.Slupsk.CIO

Nie muszę – CHCĘ! – młodzi słupszczanie w Unii Europejskiej

Unia Europejska upowszechnia wiedzę o korzyściach płynących m.in. z wolontariatu poprzez prowadzenie działań informacyjnych, komunikacyjnych, doradczych i popularyzatorskich. W tym zakresie koncentruje się na młodych ludziach, którzy mają mniejsze szanse w dotarciu do informacji, a tym samym do mobilności w UE oraz innych korzyści wzmacniających integrację. I nie chodzi tylko o rozwój, ale również o odnajdywanie się w grupie, we wspólnocie lokalnej, w Europie i świecie.

Rok 2022 został ustanowiony Europejskim Rokiem Młodzieży, po to, by zwrócić uwagę na rolę jaką odgrywa europejska młodzież w budowaniu lepszej przyszłości, bardziej ekologicznej, sprzyjającej włączeniu społecznemu i cyfrowemu. W ciągu tego roku zadziało się bardzo dużo, było wiele możliwości uczenia się, dzielenia swoją wizją Europy, okazji do spotkań i zaangażowania w działania w całej Europie – był to czas, by z zaufaniem i nadzieją pomyśleć o przyszłości po zakończeniu pandemii.

W ramach Europejskiego Roku Młodzieży EUROPE DIRECT Słupsk wraz z Katarzyną Górą – nauczycielką i koordynatorką programu europejskiego w V LO w Słupsku – wspomogli akcją społeczną młodych liderów z V Liceum Ogólnokształcącego im. Zbigniewa Herberta w Słupsku. Celem akcji było zachęcenie młodych ludzi do udziału w dyskursie społecznym, do wyrażania swoich poglądów i do działań w tym zakresie. Poprzez realizację kampanii młodzież wskazała na potencjał jaki tkwi w ich umysłach, po to, by móc nazywać swoje potrzeby, nauczyć się wystąpień publicznych i działać w przestrzeni własnego miasta.

Nie jest ważne, że czasami młodzi popełniają błędy, przecież dorośli nie są bez zarzutu. Pojawiło się wiele pytań, które wciąż oczekują odpowiedzi. Proces adaptacji społecznej nie jest łatwy, czasami trwa przez całe życie. Trzeba przy tym pamiętać, że nie wszyscy młodzi ludzie są odważni i przebojowi, kreatywni i społeczni, a dostęp do informacji bywa w różny sposób zmanipulowany. W akcji – prócz licealistów z V LO w Słupsku – wzięła udział młodzież z innych szkół m.in. z:

1. Zespołu Szkół Technicznych „Drzewniak” w Słupsku;
2. Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Stanisława Staszica nr 5 w Słupsku;
3. Zespołu Szkół Mechanicznych i Logistycznych im. Tadeusza Tańskiego w Słupsku.

Otrzymałyśmy wsparcie od konkretnych nauczycieli, psychologów szkolnych, dyrektorów, jak również od otwartej i życzliwej dyrektorki Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Słupsku, Anny Sadlak. Kampanię wspomogła również Naczelna Organizacja Techniczna, a jej przedstawiciele wzięli udział w Kawiarence Obywatelskiej z tezą ustaloną przez młodzież, brzmiącą jak w życiowej mądrej rozprawce:

„Nie jesteśmy nauczeni popełniania błędów”. Kawiarenka Obywatelska zorganizowana została w przyjaznej przestrzeni Klubokawiarni Cepelin Books, która mieści się przy placu Stary Rynek 7/28 w Słupsku. Podczas spotkania trójka liderów z V LO w Słupsku – Kacper Smotrycki, Daria Kowalska i Kornelia Rodziewicz – zaprezentowała wyniki ankiety pn. „Krytyka a hejt”, w której wzięło udział pół tysiąca uczniów szkół średnich ze słupskich szkół średnich. Ankieta zawierała kilka otwartych pytań:

1. Czy wiesz czym jest zjawisko hejtu?
2. Czy doświadczyłeś/aś hejtu?
3. Czy krytyka jest potrzebna?
4. Czym wg Ciebie jest konstruktywna krytyka?
5. Jak znosisz krytykę?
6. Jakie emocje towarzyszą Ci w momencie krytyki?
7. Czy często wyrażasz krytykę?

W celach lepszej komunikacji na FB założona została grupa publiczna pn. „Młodzi w UE – Słupsk i powiat słupski” na której publikowane są działania młodych liderów, pojawiają się propozycje projektów i szkoleń dla młodzieży. Strona ma zachęcać młodzież do aktywności, do dzielenia się swoimi pa-

Fot. Marcel Kamyszek, Amelia Łunkiewicz

siami, ale również służyć informowaniu o najważniejszych inicjatywach Unii Europejskiej dotyczących młodzieży. Zachęcamy do naszej Facebook'owej społeczności również dorosłych, dla których los młodzieży nie jest obojętny.

Droga do dorosłości

...nie jest łatwa, często usiana problemami i ciągłą oceną (rodziców, nauczycieli, pracodawców, itd.), czasami staje się traktem trudnym do pokonania. Nie tylko wiara we własne wartości jest istotna w drodze do owej dorosłości, ale również odniesienie się do postaw innych, mniej aktywnych czy przebojowych osób. Ludzie są wszak różnorodni, trzeba mocno trzymać ręce kołczanek i kolegów, by nie zamknąć się w bańce własnego funkcjonowania. Bo przecież wspólnotowość jest podstawą bezpieczeństwa, tego „światła” które sprzyja budowaniu Europy dla siebie i dla innych. Zamknięcie się we własnych bańkach jest poważnym błędem, trzeba słuchać i słyszeć, i nie pozwolić by dyskusja na argumenty

umarła. Podczas wielu spotkań wspólnie określiliśmy sposoby na „słyszalność” głosu młodych, tu także pojawiła się kwestia trudności w „słyszalności”. Młodzież często słyszy, że ich głos się liczy, a w rzeczywistości przecież tak często młodzi czują się „niesłyszalni”, niezrozumiani i z pełną świadomością wyłapują fasadowość ich włączania lub wyłączenia. Czy tak powinno być? W ramach działań kampanijnych odbył się również seans filmowy w Kinie „Rejs” z dyskusją na żywo prowadzoną przez młodzież z V LO przy wsparciu moderatorki – Kingi Słomki (psycholożki ze słupskiego „Drzewniaka”). Przedstawiono film „Johnny” w reż. Daniela Jaroszka – poruszającą, opartą na prawdziwej historii opowieść o miłości do świata i drugiego człowieka oraz o tym, że każdy zasługuje na drugą szansę. Ów dramat biograficzny poruszył młodych ludzi, otworzył przestrzeń do dyskusji na temat prawdy i miłości występujących w wielu odsłonach, na temat ucieczki i powrotu z niefortunnej

drogi. Udział w wydarzeniu wzięła młodzież z V Liceum Ogólnokształcącego im. Zbigniewa Herberta w Słupsku oraz młodzież z Zespołu Szkół Technicznych „Drzewniak” w Słupsku.

Postawa bierna odchodzi do lamusa

Dzisiaj europejska młodzież powinna – a nawet musi – przyjąć postawę czynną, związaną z rozwojem własnym i społecznym. Trzeba wreszcie wyjść z pandemicznego kryzysu, starać się zrozumieć problemy uchodźcze, przyjąć zdecydowaną postawę wobec wojny w Ukrainie i zadbać o środowisko naturalne. I wreszcie, przestać błędzić w niepewności, odważyć się na poważne zmiany, zabrać głos i doprowadzić do tego, by ten głos był usłyszany przez decydentów. Podjęcie bezpośredniego dialogu z młodzieżą powinno przyczyni się do zmiany ugruntowania przestrzeni edukacyjnej opartej na kompetencjach i wiedzy, bo przecież wszyscy pragniemy być uczciwie poinformowani i bezpieczni.

Wspólnota europejska daje nam pewną szansę, należy jedynie mądrze ją zarządzać, tworzyć odpowiednie warunki do nawiązania dialogu społecznego, wdrażać programy pomocowe, wspierać lokalnych aktywistów, po prostu działać tam, gdzie jest to konieczne. Mowa tu m.in. o programach związanych z ochroną środowiska naturalnego, o przeciwdziałaniu wojnie i wykluczeniu, o edukacji i wspieraniu przedsiębiorstw po pandemii, tworzeniu miejsc pracy oraz warunków sprzyjających budowie społeczeństwa obywatelskiego opartego na włączaniu społecznym i cyfrowym.

Co jeszcze o kampanii?

Celem kampanii społecznej młodych liderów V LO w Słupsku jest również to, by zachęcić innych młodych ludzi do podzielenia się własną wizją świata, potencjałem i perspektywą. Wszystko po to, by młodzież przestała bać się o własną przyszłość, by nauczyła się odpowiedzialności i potrafiła oceniać postępowania dorosłych. Przecież mogą – i powinni – zadawać trudne pytania politykom, samorządcom, przedsiębiorcom czy aktywistom, takie które dotyczą ich osobistej i społecznej aktywności, a mogą mieć wpływ na rozwój całej wspólnoty. Złe decyzje należy w sposób świadomy krytykować, w taki który umożliwi wdrożenie procesu naprawczego. Temat krytyki i hejtu okazał się tematem

ważnym podczas całej kampanii. Młodzież sama określiła tematy i wybrała rozmówców, wskazała formy prezentacyjne, a potem nakreśliła problem tak, by mógł on być rozwiązany doraźnie lub systemowo. Zdecydowanie nie chcą rozmawiać o pasjach, bo zwyczajnie nie mają na nie czasu w przeładowanym programie nauczania. Chcą rozmawiać o komunikacji społecznej, opowiadać o swoich problemach i mieć wpływ na zmianę – skostniałego ich zdaniem – systemu edukacji.

Problemy wyrażone przez „Pokolenie płatka śniegu”:

1. Szkoła nie uczy praktycznych działań, a teoria – zdaniem młodych – nie jest wolna od czasu, dlatego zdecydowanie wymaga wdrożenia przedmiotów praktycznych.
2. Młodzież odczuwa problem wykluczenia edukacyjnego. Proponuje schemat działania kreatywnego, odejścia od „wieczystego” systemu pruskiego.
3. Sugeruje zmniejszenie ilości godzin przedmiotów podstawowych na korzyść psychologii czy psychoterapii. Proponuje godzinę psychologii we wszystkich szkołach średnich i zawodowych.
4. Młodzież zdecydowanie uważa, że ich pokolenie nie rozróżnia krytyki od hejtu. Twierdzi, że nie jest nauczona popełniania błędów, a skutki tego zjawiska są silnie widoczne. Bardzo dużo brakuje do „normalnego” stanu. Co przyniesie przyszłość?

Danuta Maria Sroka

Krajowy Plan Odbudowy - trwają nabory wniosków

Długoterminowy budżet UE w połączeniu z NextGenerationEU (NGEU), tymczasowym instrumentem pobudzającym ożywienie gospodarki, to największy pakiet środków, jaki został dotychczas sfinansowany w Europie. Nowa Europa będzie bardziej przyjazna dla środowiska, bardziej cyfrowa i odporniejsza na kryzysy.

Uściślając, pieniądze KPO pochodzą z europejskiego Funduszu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Recovery and Resilience Facility – RRF), który jest częścią Planu Odbudowy dla Europy (ang. NextGenerationEU). Aby je otrzymać, Polska musi podpisać umowę z KE na część grantową oraz umowę na część pożycz-

kową. Spłata pożyczki zakończy się nie później niż po 30 latach tj. do 2058 r. Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) to program, który składa się z 54 inwestycji

i 48 reform. Wzmocni polską gospodarkę oraz sprawi, że będzie ona łatwiej znosić wszelkie kryzysy. Otrzymamy 158,5 mld złotych, w tym 106,9 mld złotych w postaci dotacji i

51,6 mld złotych w formie preferencyjnych pożyczek. Zgodnie z celami UE znaczną część budżetu przeznaczymy na cele klimatyczne (42,7%) oraz na transformację cyfrową (21,3%).

Informujemy, że trwają nabory wniosków na działania w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Niektóre konkursy już się zakończyły, a niektóre będą uruchomione w 2023 r. Zainteresowane samorządy, przedsiębiorcy oraz organizacje pozarządowe zachęcamy do śledzenia strony: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl> – tam w zakładce Krajowy Plan Odbudowy znajduje się szczegółowa informacja w tym zakresie.

ED - Słupsk

